

Høring regional utviklingsplan 2023-2026

Aktuelle spørsmål å besvare i høringsinnspill:

- Hva mener dere er de viktigste utviklingstrekkene spesialisthelsetjenesten må tilpasse seg fremover?
- Hva er de riktige veivalgene for å skape en fremragende helsetjeneste?
- Hva mener dere er de viktigste grepene som må gjøres i den kommende fireårsperioden for å realisere ambisjonene i Strategi 2030?

Ambisjonene i strategi 30:

FREMRAGENDE HELSETJENESTE

Fire strategiske mål:

- Vi skaper pasientenes helsetjeneste
- Vi tar i bruk kunnskap og teknologi for en bedre helse
- Vi rekrutterer, utvikler og beholder kompetent personell

Ansattes kompetanse er pasientenes trygghet for god kvalitet. Rett kompetanse møter pasientene i hele forløpet. Vi tar vår del av ansvaret for utdanning.

- Vi er gode lagspillere

I oppdragsdokumentet for Helse Midt-Norge RHF 2022 står det:

«De regionale helseforetakene skal, under ledelse av Helse Sør-Øst RHF og i samarbeid med brukerorganisasjonene og andre relevante aktører, utrede hvordan likeverdig og rask tilgang til høyspesialisert utredning, diagnostikk og behandling av personer med sjeldne diagnoser best kan ivaretas i spesialisthelsetjenesten».

Styrke psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling:

- Styrke psykisk helsevern og TSB slik at tilbudet kan trappes opp for barn og unge, samt voksne med alvorlig psykisk lidelse. Forebygging og kvalitet skal prioriteres, og utfall av behandling skal vektlegges.
- Forhindre feil bruk av tvang og tilrettelegge tjenestene slik at forebygging av aggresjon og vold understøttes.

I styringskrav og rammer fra RHF til HF-nivå står det:

2.2 Habilitering

Habiliteringstjenestenes målgrupper har behov for sammensatte og koordinerte tjenester i et livsløpsperspektiv både fra spesialisthelsetjenesten og fra kommunen. Helseforetakenes egenrevisering gjennomført med bakgrunn i oppdragsdokument for 2021, viser at

habiliteringstjenestene har betydelige utfordringer med kapasitet og kompetanse til å kunne tilby tjenester i samsvar med målgruppens behov og med god kvalitet, jamfør også Riksrevisjonens undersøkelse av helseforetakenes habiliteringstilbud til barn.

Helseforetakene skal styrke habiliteringstjenestene med legespesialister. Helseforetakene skal sikre utredning og oppfølging i samarbeid med kommunale tjenester, fastleger, pårørende og andre aktuelle samarbeidspartnere.

Helseforetaket skal:

- Innenfor helseforetakets rammer styrke nødvendige fagressurser for tverrfaglig oppfølging etter diagnostisering. Helseforetakenes plan for styrking kan fordeles over 3 år; det rapporteres på plan for dette innen 1. april.

Innspill fra fagledernetverk i habilitering i spesialisthelsetjenesten:

Med bakgrunn i styringsdokumenter fra nasjonale helsemyndigheter og egne formulerte styringskrav mener fagledernetverket at **det bør presiseres i utviklingsplanen at habiliteringstjenestenes målgrupper skal prioriteres spesielt.** (Det holder ikke at habilitering nevnes i en parentes og kun tilknyttet «kriminelle» med psykiske lidelser og lav fungering).

Habiliteringstjenestenes pasienter er mennesker i alder 0-100 år, som man finner igjen i alle de 4 prioriterte pasientgruppene fra nasjonal helse- og sykehusplan. Først og fremst har de fleste som henvises til oss flere kroniske sykdommer og store funksjonsnedsettelse, mange hører også til i gruppen personer med sjeldne diagnoser. Barnehabiliteringene utreder og behandler noen av de dårligste barna og ungdommene, og størsteparten av barn med særlige utviklings- og læringsrelaterte eller språklige utfordringer finnes hos oss. Mange av dem har også lang- eller livsvarig alvorlig sykdom. Forskning viser at våre målgrupper er særlig utsatt for psykiske lidelser, og mange av dem er pasienter som i liten grad eller aldri oppnår tilstrekkelig bedring i sykdomsbilde eller funksjonsnivå til å mestre et selvstendig liv i egen bolig. Og, på grunn av sitt komplekse sykdomsbilde vil de også komme inn under kategorien skrøpelige eldre mot livets slutt. NOU 2020:15 beskriver økt behov for tjenester til eldre og at levealderen for personer med ulike funksjonsnedsettelse har økt, samt at det har vært en stadig økning i antall mottakere av hjemmetjenester blant personer under 67 år med komplekse diagnoser.

Pasient- og brukermedvirkning er nå i fokus og habiliteringstjenestenes målgrupper har særlig behov for beslutningstøtte. Dette utfordrer oss, da det ikke er tilrettelagt verken med tid, kunnskap eller tilpasset materiell for å ivareta behovet.

Føringer i styringskravene innebærer at helseforetakene skal styrke habiliteringstjenestene med legespesialister og nødvendige fagressurser for tverrfaglig oppfølging. Dette er i tråd med ambisjonene i Strategi 30, som omhandler rekruttering og *ansattes kompetanse er pasientenes trygghet for god kvalitet. Rett kompetanse møter pasientene i hele forløpet.* Dette mener vi er et viktig og riktig veivalg for å skape fremragende helsetjenester for også de aller svakeste gruppene, og rekruttering av relevant kompetanse må til for å realisere ambisjonene.

Vi ber om at prioritering av habiliteringstjenestenes målgrupper også gjenspeiles i styringsdokumentet!